HUSISIE

HUSKIE STORY

by ASI S.

So

1922 1921

ในบรรดา ฮ.ที่มีใช้งานอยู่ในเหล่าทัพต่างๆ ของประเทศไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ผมคิดว่าคงไม่มี ฮ.แบบไหนที่ดูรูปร่างแปลกประหลาด เท่ากับ ฮ.5 ของกองทัพอากาศไปได้อีกแล้ว หลายคนที่เพิ่งจะเคยเห็นรูปร่างหน้าตาไม่ว่าจะเป็น ฮ.ตัวจริงหรือจากในภาพถ่ายก็มักจะสงสัยว่า ฮ.แบบนี้ บินอยู่ได้อย่างไรโดยที่ไบพัดทั้งสองของมันไม่ไปฟันกันเองและประวัติความเป็นมาของมันนั้นเป็นอย่างไร เชื่อว่าคงจะมีหลายคนที่สนใจอยากจะทราบ บ้างไม่มากก็น้อย

เรื่องราวของ ฮ.5 นั้นเริ่มขึ้นในปลายปี 2504 ภายหลังจากที่รัฐบาลสหรัฐฯ ได้มอบ บ.แบบต่าง ๆ ให้กับ ทอ.ไทย ตามโครงการช่วยเหลือทางทหาร เป็นจำนวนมากพอสมควร ซึ่งถ้านับรวมกับ บ.ที่ได้รับมาก่อนหน้านี้และยังคงประจำการอยู่ก็จะมีจำนวนรวมกันเป็นร้อย ๆ เครื่องเลยทีเดียว แต่ในขณะ นั้น ทอ.ไทย ยังไม่มี ฮ.ที่ถูกออกแบบเพื่อนำมาใช้ในภารกิจกู้ภัยเป็นการเฉพาะอยู่เลย ฮ.ที่ใช้ในภารกิจนี้ก็มีเพียง ฮ.2ก (UH-12B Raven) ที่มีขนาดเล็ก มากราว ๆ 2 - 3 เครื่องกับ ฮ.3 (H-19A Chickasaw) ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าแต่ว่าตอนนั้นก็เหลืออยู่ไม่เกิน 4 เครื่องเท่านั้น และมักจะถูกนำไปใช้ในภารกิจ การใช้งานทั่วไปชะมากกว่าที่จะต้องนำมาใช้ในภารกิจกู้ภัยเป็นการเฉพาะ และทางรัฐบาลสหรัฐฯ ก็ได้ทราบถึงปัญหานี้จากการรายงานของจัสแม๊กที ประจำอยู่ในประเทศไทย ดังนั้นแผนการมอบ บ.และ ฮ. งวดใหม่ตามโครงการช่วยเหลือทางทหารที่จะมอบให้ในปี 2505 จึงมี ฮ.กู้ภัยแบบ เอช-43บี " ฮัสกี้ " (H-43B Huskie) ซึ่งสร้างโดยบริษัท คามาน แอร์คราฟท์ คอปเปอเรชั่น (Kaman Aircraft Corporation) รวมอยู่ด้วย

ในการเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะรับ ฮ.แบบใหม่นี้ ทอ.ไทย จึงต้องส่งนักบินและเจ้าหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ช่างอากาศ , สื่อสาร และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไปเรียนรู้หลักสูตรการบินและการบำรุงรักษาที่ประเทศสหรัฐฯ ก่อนเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน โดยมีการฝึกสอนกันที่สนามบินเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง ในมลรัฐยูท่าห์ และภายหลังจากนั้นไม่นาน ฮ.แบบ H-43B ชุดแรกจำนวน 2 เครื่อง (Serial.No. 60-292 และ 60-291) จึงถูกส่งมาประเทศไทยโดย บ. ลำเดียงแบบ C-130 ของ ทอ.สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 29 เม.ย.2505 และ ฮ.ชุดหลังอีก 2 เครื่อง (Serial.No. 60-290 และ 61-2920) ก็ได้ถูกส่งมาประเทศไทยโดย บ. ลำเดียงแบบ C-130 ของ ทอ.สหรัฐฯ เมื่อวันที่ 29 เม.ย.2505 และ ฮ.ชุดหลังอีก 2 เครื่อง (Serial.No. 60-290 และ 61-2920) ก็ได้ถูกส่งมอบตามมาในวันที่ 12 ก.ค.2505 โดย ทอ.ไทย ได้กำหนดชื่อ ฮ.แบบนี้ว่า " เฮลิคอปเตอร์แบบ 5 " หรือที่เรียกกันว่า " ฮ.5 " นั่นเอง โดยได้ให้บรรจุเข้าประจำการในหมวดบิน ที่ 2 ของฝูงบิน 63 กองบินน้อยที่ 6 (กองบิน 6) ดอนเมือง ซึ่งทางบริษัท คามาน ฯ นั้นได้ส่งนักบินและเจ้าหน้าที่ด้านการช่อมบำรุงของ ฮ.แบบนี้มาประจำ อยู่ที่ฝูงบิน 63 ด้วย เพื่อฝึกสอนและให้คำปรึกษาในด้านการใช้งาน นอกจากนี้ ทอ.สหรัฐฯ เองก็ได้น้ำ HH-43B มาใช้งานในระหว่างสงครามเวียดนามด้วย โดยบรรจุอยู่ในฝูงบิน 40th ARRS (40th Aerospace Rescue and Recovery Squadron) และมีหน่วยแยกกระจายไปตั้งอยู่ตามฐานทัพอากาศของสหรัฐฯ ที่ อยู่ในประเทศไทยทุกแห่งอีกด้วย โดยมีนามเรียกขาน ฮ.แบบนี้ว่า " Pedro " ซึ่งนอกจากภารกิจการกู้ภัยอากาศขานที่ประสบอุบัติเหตุที่เป็นการกิจหลัก แล้ว บางครั้งยังมีการนำมาใช้ในการกิจการเฝ้าระวังบริเวณสนามบินอีกด้วย ภายหลังจากมีเหตุการณ์หน่วยแชปเปอร์เวียดกงบุกเข้ามาก่อกวนในฐาน บินอุดรฯ และ อุบดฯ

ธ.5 ถือเป็น ธ.แบบเดียวในขณะนั้นของ ทอ.ไทย ที่ถูกออกแบบมาตั้งแต่แรกเพื่อใช้ในภารกิจกู้ภัยเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีอากาศยาน อุบัติเหตุและเกิดเพลิงลุกใหม่ขึ้นด้วย ซึ่งไม่สามารถที่จะใช้ยานพาหนะอื่นใดนำเจ้าหน้าที่กู้ภัยเข้าไปช่วยเหลือนักบินและเจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ณ จุด เกิดเหตุออกมาได้อย่างรวดเร็วเท่ากับ ธ.5 เพราะเหตุใดถึงเป็นเช่นนั้นหลายท่านอาจจะสงสัย ถ้าเรามาดูคุณลักษณะของ ธ.แบบนี้จะเห็นว่า H-43B นั้น ได้ถูกพัฒนามาจาก ธ.ในรุ่น H-43A โดยได้เปลี่ยนแปลงในส่วนของลำตัวให้สามารถบรรทุกผู้โดยสารจาก 5 คน เป็น 10 คน ด้วยการติดตั้งที่นั่งแบบพับ ได้จำนวน 2 แถว แต่ถ้าต้องการจะใช้เป็น ฮ.ลำเฉียงก็สามารถทำได้โดยถอดเก้าอี้พับออก แล้วนำสิ่งของที่จะบรรทุกมาวางในห้องโดยสารได้เลย แต่ ต้องมีขนาดไม่ใหญ่เกินกว่าที่จะใส่เข้าไปได้และน้ำหนักต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ก็สามารถเปลี่ยนแปลงให้ติดตั้งเปลพยาบาลได้สูงสุดถึง 4 เปล เมื่อต้องใช้ในการกิจเป็น ฮ.สำหรับสู่บาดเจ็บ (Air Evacuate) แต่ตามปกติแล้วก็จะไม่เคยติดตั้งถึง 4 เปลเลย โดยส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติกันก็จะ ใช้แค่เปลเดียว อย่างเช่นในกรณีที่มีผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บส่งมาจากต่างจังหวัดโดย บ.ลำเลียง แล้วใช้ ฮ.5 เป็น ฮ.ส่งต่อในระยะใกล้ ๆ เช่น จากลานจอด บ.ของกองบิน 6 แล้วบินไปส่งในโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ เป็นต้น

ซึ่งการบรรทุกผู้โดยสาร , ผู้เจ็บป่วย หรือสิ่งของก็จะลำเลียงเข้าทางประสูท้ายที่เปิดปิดในลักษณะคล้ายๆ กับฝาหอย (Clam Shell) ได้เลย สำหรับนักบินที่ 1 จะมีที่นั่งอยู่ด้านขวาและนักบินที่ 2 จะอยู่ด้านซ้ายในลักษณะเคียงกัน (side by side) และเนื่องจาก ฮ.5 มีลำตัวที่ค่อนข้างกว้างประกอบ กับมีจุดศูนย์ถ่วงต่ำ จึงสามารถลงจอดบนไหล่เขาที่ลาดขันและลาดเอียงได้ประมาณ 30 องศา โดยไม่พลิกคว่ำแต่ว่าต้องไม่ดับเครื่องยนต์นะครับ เมื่อมา ดูในส่วนของฐานล้อจะเห็นว่าล้อทุกล้อมีขนาดค่อนข้างเล็กดูไม่ค่อยสมส่วนกับขนาดของตัวเครื่องเท่าไหร่ จึงต้องมีการติดตั้งแผ่นรับแรงกดครอบอยู่รอบ ล้อทุกล้อ เพื่อเพิ่มพื้นที่รับแรงกดในกรณีที่ต้องลงจอดในพื้นที่ที่เป็นดินอ่อนหรือพื้นทราย ที่ได้ลำตัวจะมีขอสำหรับใช้หิ้วสิ่งของโดยสามารถรับน้ำหนัก ได้ 2,500 ปอนด์ ซึ่งที่จริงแล้วถูกออกแบบไว้เพื่อใช้หิ้วชุดอุปกรณ์ดับเพลิงเคลื่อนที่ซึ่งได้แก่ ถังน้ำยาเคมี , ถึงอัดอากาศและท่อทางต่างๆ โดยทั้งชุดมี น้ำหนักประมาณ 1,000 ปอนด์ นอกจากนี้ที่ด้านขวาของลำตัวตรงเหนือบานประตูเลือนจะติดตั้งกว้านไฟฟ้าสำหรับใช้ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งกว้านนี้ สามารถยกน้ำหนักได้ 600 ปอนด์ โดยนักบินที่ 1 จะเป็นผู้ควบคุมการทำงานของกว้านนี้ และจะให้เจ้าหน้าที่กู้ภัยซึ่งนั่งอยู่ด้านหลังนักบินที่ 1 เป็นผู้คอย ช่วยเหลือดีงผู้ประสบภัยเข้ามาภายในตัวเครือง

ในส่วนของหน่วยกำลังนั้นถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของ H-43B หรือ ฮ.5 เพราะได้เปลี่ยนจากเครื่องยนต์ลูกสูบแบบ R-1340-48 ที่เคยใช้ในรุ่น H-43A มาเป็นเครื่องยนต์กังหันเพลา (Turbo Shaft) แบบ T-53-L-1B ของไลคอมมิ่ง โดยติดตั้งอยู่เหนือห้องโดยสาร ซึ่งจุดนี้ทำให้ ฮ.5 นั้นมีประสิทธิภาพใน ภารกิจกู้ภัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็น ฮ.แบบแรกของ ทอ.ไทย ที่ใช้เครื่องยนต์แบบนี้ ซึ่งข้อดีนั้นมีหลายข้ออาทิเช่น ในการติดเครื่องยนต์และขึ้นบิน นั้น สามารถทำได้อย่างมาก เนื่องจากเป็น ฮ.แบบแรกของ ทอ.ไทย ที่ใช้เครื่องยนต์แบบนี้ ซึ่งข้อดีนั้นมีหลายข้ออาทิเช่น ในการติดเครื่องยนต์และขึ้นบิน นั้น สามารถทำได้อย่างรวดเร็วโดยใช้เวลาเพียง 4 ถึง 5 นาทีเท่านั้นในการติดเครื่องและเช็คระบบการทำงานต่าง ๆ จากนั้นสามารถยกตัวขึ้นได้เลย ต่าง จาก ฮ.4 (H-34C/D) ซึ่งใช้เครื่องยนต์ลูกสูบที่กว่าจะติดเครื่องยนต์และขึ้นบินนั้น จะต้องใช้เวลากว่า 10 นาทีเลยทีเดียว นอกจากนี้เครื่องยนต์ที่ใช้ก็ให้ แรงขับเมื่อเทียบกับน้ำหนักตัวเครื่องอยู่ในอัตราที่ค่อนข้างสูง (น้ำหนักตัวเปล่าอยู่ที่ประมาณ 4,500 ปอนด์และน้ำหนักขึ้นบินสูงสุดประมาณ 9,000 ปอนด์) โดยมีกำลังขับสูงสุด 880 แรงม้า แต่ในส่วยของความเร็วนั้นไม่สูงนัก โดยความเร็วสูงสุดอยู่ที่ 107 ไมล์ต่อชั่วโมง แต่ความเร็วที่ใช้บินเดินทางนั้นจะอยู่ที่ ประมาณ 90 ไมล์ต่อชั่วโมง ซึ่งดูไปแล้วก็จะข้ากว่า ฮ.4 อยู่พอสมควร แต่จริง ๆ แล้ว ฮ.แบบนี้ถูกออกแบบมาตั้งแต่แรกแล้วที่จะให้เป็น ฮ.กู้กัยประจำ สนามบิน ดังนั้นในการกู้ภัยก็จะจำกัดพื้นที่แต่เฉพาะสบามบินและบริเวณใกล้เคียงเท่านั้น ไม่ใช่ต้องออกไปยังสนามยินหรือพื้นที่อื่น ๆ ที่ห่างไกล จะ ยกเว้นก็ในช่วงที่มีการแข่งขันใช้อาวุธทางอากาศประจำปี ที่จะต้องจัด ฮ.5 จำนวน 2 เครื่องไปประจำอยู่ที่สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดกล (Chandy) จ.ลพบุรี เพื่อคอยแตรียมพร้อมให้ความช่วยเหลือในกรณี บ.ที่เข้าแข่งขันฯ นั้นประสบอบุบิติเหตุ ดังนั้นความเร็วในกางบินดนกั้ก็อ ว่าไม่ช้าเกินไป และตามปกติในแต่ละวันจะต้องมี ฮ.5 อย่างน้อยที่สุด 1 เครื่องคอยแตรียมพร้อมปฏิบัติภารกิจ (Standby Alert) อยู่แล้ว

ธ.5 นั้นได้รับการออกแบบให้มีแต่ใบพัดประธาน (Main Rotor) เท่านั้น ซึ่งใบพัดทั้ง 2 ชุดนั้นทำงานโดยหมุนสวนทางกันแต่จะมีจังหวะที่สัมพันธ์ กันดูคล้ายการทำงานของเครื่องตีไข่ ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีใบพัดหาง (Tail Rotor) เพื่อใช้แก้แรงบิดที่เกิดจากการหมุนของใบพัดประธานเหมือนกับ ฮ. ทั่ว ๆ ไป และใบพัดของ ฮ.5 นั้นก็มีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่กว้างนัก ทำให้สามารถบินลัดเลาะภูมิประเทศในระดับต่ำ ๆ อย่างเช่นการบินเรียยอดไม่โดยที่ ใบพัดนั้นไม่ไปพันกับต้นไม้ ซึ่งต่างจาก ฮ.ที่มีขนาดใหญ่กว่าอย่างเช่น ฮ.4 ที่มีใบพัดประธานกว้างมากและยังมีใบพัดหางอยู่ด้วย นอกจากนี้การออกแบบ ให้มีชุดพวงหางที่ประกอบด้วยแพนหางระดับและแพนหางดิ่ง ช่วยทำให้นักบินสามารถบังคับ ฮ.5 ให้เปลี่ยนทิศทางการบินได้อย่างรวดเร็วและคล่องตัว อีกทั้งยังช่วยให้มีเสถียรภาพในการบินแม้ในสภาพอากาศแปรปรวนหรือการลอยตัวนิ่งอยู่กลางอากาศขณะทำการกู้ภัย

นอกจากนี้สิ่งที่ถือเป็นข้อดีอีกข้อหนึ่งในการกิจการดับเพลิงคือ การที่สามารถบินเข้าไปถึงจุดที่เกิดเหตุได้อย่างใกล้ชิด เนื่องจากผลของการหมุน ของใบพัดทำให้เกิดกระแสลมไหลลงไปด้านล่าง ซึ่งนักบินจะใช้วิธีการบินลอยตัวอยู่ในระดับต่ำโดยให้หัวเครื่องเชิดขึ้น แล้วจึงค่อยๆ เคลื่อนตัวไป ข้างหน้าอย่างช้าๆ โดยให้กระแสลมที่เกิดขึ้นนั้นเป่าเปลวไฟที่ลุกไหม้อยู่ให้แหวกออกเป็นช่องทางที่เจ้าหน้าที่กู้ภัยสามารถที่จะลากชุดอุปกรณ์ดับเพลิงที หิ้วมากับ ฮ.5 เข้าไปฉีดน้ำยาดับเพลิง หรือเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ถึงจุดเกิดเหตุ นอกจากนี้กระแสลมที่เกิดขึ้นยังช่วยลดความร้อนให้กับ เจ้าหน้าที่กู้ภัยและยังช่วยเป่าให้ฟองสารเคมีดับเพลิงครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นด้วย แต่ในช่วงที่ ฮ.5 ประจำการอยู่นั้นเหตุการณ์ในลักษณะนี้ก็ไม่ได้เคย เกิดขึ้นเลย เพราะจะนั้นจึงมีแต่การฝึกซ้อมดับเพลิงเท่านั้นถึงจะมีโอกาสได้ปฏิบัติกัน

ดังนั้นการบินตามปกติจึงเป็นการฝึกบินเพื่อหาความชำนาญชะเป็นส่วนใหญ่ บางครั้งก็จะมีการฝึกบินเดินทาง , ฝึกบินกลางคืน หรือไม่ก็ฝึกการ ใช้เครื่องวัดประกอบการบิน ซึ่งก็แล้วแต่แผนการฝึกประจำเดือนที่วางไว้ นอกจากนี้ก็จะมีภารกิจพิเศษที่ผู้บังคับบัญชาจะสังการมา ซึ่ง ฮ.5 นี้จะมีนักบิน และช่างประจำเครื่องอยู่เฉพาะโดยจะมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น เจ้าหน้าที่ของฝู่ง.63 ที่ปฏิบัติงานกับ ฮ.4 ก็จะไม่มายุ่งเกี่ยวกับ ฮ.5 เนื่องจากมีระบบการ ทำงานที่แตกต่างกันมากซึ่งถ้าให้มายุ่งเกี่ยวก็อาจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ เพราะแม้แต่การช่อมบำรุงเครื่องอนต์โดยเจ้าหน้าที่ของ ฮ.5 เอง ก็ยังมี ระเบียบไม่ให้ทำการติดเครื่องขนต์เองเป็นอันขาด ต่างจาก ฮ.4 ที่เจ้าหน้าที่ช่างฯ สามารถติดเครื่องขนต์เพื่อทำการทดสอบเองได้ แต่ก็ใช่ว่าจะทำให้ ยุ่งยากในการบำรุงรักษาแก่เจ้าหน้าที่เท่าไรนัก ถ้าได้รับการปรนนิบัติตามวงรอบการใช้งานที่กำหนดไว้ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นก็มักจะเกิดจากการที่ไม่ ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เช่น ปัญหาเครื่องขนต์อ่อนกำลังอันเนื่องมาจากอุณหภูมิสูงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นก็มักจะเกิดจากการที่ไม่ ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เช่น ปัญหาเครื่องขนต์อ่อนกำลังอันเนื่องมาจากรุงหภูมิสูงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งถ้าถึงขั้นนั้นก็เปลี่ยนชุดอัตอากาศกันทั้งชุดเลย

ในเดือน พ.ศ.2510 ฮ.5 ทั้ง 4 เครื่องได้ถูกโอนข้ายมาบรรจุอยู่ในฝูงบิน 31 กองบิน 3 ซึ่งเป็นกองบินที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมาใหม่อีกครั้งภายหลังจาก ที่ได้เคยยุบไปเมื่อปี 2488 โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นกองบินเฮลิคอปเตอร์โดยเฉพาะ ซึ่งที่ตั้งชั่วคราวของกองบิน 3 ก็ได้ไข้พื้นที่ของฝูง.63 เดิมนั้นเอง จนถึงกลางปี 2512 จึงได้ข้ายเข้าที่ตั้งปกติที่โคราช (ซึ่งเดิมเป็นที่ตั้งของ รร.การบิน) ในช่วงนี้มี ฮ.5 บางเครื่องได้ถูกส่งไปสนับสนุนภารกิจการปราบปราม ผกค. ในเขตภาคเหนือตอนบนโดยประจำอยู่ที่สนามบินเซียงกลาง จ.น่าน และในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างบริเวณรอยต่อ 3 จังหวัด (พิษณุโลก . เพชรบูรณ์ , เลย) โดยประจำอยู่ที่สนามบินหล่มสัก (สักหลง) จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งภารกิจหลักก็เป็นการกู้ภัยให้แก่นักบินและเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานที่ ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือจากการสู้รบ รวมทั้งการบินส่งกำลังบำรุงให้แก่กองกำลังภาคพื้นหรือการลำเลียงกำลังพลที่ได้รับบาดเจ็บหรือ เสียชีวิตออกมาจากพื้นที่การรบ แต่การกิจเหล่านี้ก็มีไม่มากนักเนื่องจาก ฮ.5 เองก็มีจำนวนน้อยมากไม่เหมือนกับ ฮ.4 หรือ ฮ.6 และเท่าที่มีหลักฐาน บันทึกไว้ก็อย่างในวันที่ 9 มี.ค.2512 ฮ.5 หมายเลข 3105 ของหน่วยบิน 331 มี ร.อ.ไพศาล สมุทรคีรี เป็นนักบินที่ 1 ร.อ.สกุล อินทรโสภา เป็นนักบินที่ 2 และมี พ.อ.ท.ประดิษฐ์ กลับกมล เป็นเจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ได้ทำการบินส่งกำลังปารุงให้กับกำลังพลของ บก.ผสม 394 ที่ทำการกวาดล้าง ผกค. อยู่ บริเวณ บ้านด่าน อ.นครไทย จ.พิษณุโลก ซึ่งขณะปฏิบัติการนั้นได้ถูก ผกค. ยิงต่อต้านอย่างหนักทำให้ ฮ.ถูกกระสุนปืนจำนวน 10 นัด แต่นักบินสามารถ

นำเครื่องกลับมาได้โดยไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

จนเมื่อถึงปี 2515 จึงได้มีคำสั่งให้ปลดประจำการ ฮ.5 ทั้ง 4 เครื่อง ซึ่งในตอนนั้นเหลือ ฮ.5 ที่ยังสามารถใช้งานได้อยู่เพียง 2 เครื่อง แต่เพราะ ปัญหาในเรื่องการช่อมบำรุงเนื่องจากขาดแคลนชิ้นส่วนอะไหล่ ทำให้ ฮ.มีความพร้อมในการใช้งานลดลง และอีกส่วนมาจากการที่ ทอ.ไทย ได้รับ ฮ.6 มาใช้งานเป็นจำนวนมากพอสมควร อีกทั้งยังเป็นการลดแบบของอากาศยานให้มีน้อยลงซึ่งจะง่ายต่อการส่งกำลังบำรุงด้วย จึงทำให้การเลิกใช้งาน ฮ.5 นั้นทำได้เร็วขึ้น ในปัจจุบันนี้ยังคงมี ฮ.5 เหลืออยู่ในประเทศไทยเพียงเครื่องเดียว (หมายเลข ทอ. ฮ.5 - 2/05) โดยตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑ์กองทัพอากาศ ซึ่งถ้าท่านใดอยากจะมีโอกาสได้สัมผัสอย่างใกล้ชิดก็คงต้องมาที่นี่เท่านั้น

ลำดับ	หมายเลขสหรัฐฯ (Serial.No.)	หมายเลข ทอ. (RTAF No.)	หมายเลข ฝู่ง.63 (2505 - 2508)	หมายเดข ฝู่ง.63 (2508 - 2510)	หมายเดข ฝูง.31 (2510 - 2515)
1	60 - 292	a .5 - 1/05	6321	6316	3104
2	60 - 291	a.5 - 2/05	6322	?	3105
3	60 - 290	a.5 - 3/05	6323	?	3106
4	61 - 2920	ø.5 - 4/05	6324	?	3107

ตารางแสดงข้อมูลและหมายเลขของ ฮ.5 (H-43B) ขณะประจำการในกองทัพอากาศไทย

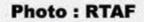
Photo : RTAF

การฝึกนักบิน อ.5 ของฝูง.63 ในช่วงแรกๆ จะมีนักบินจาก หอ.สหรัฐฯ ทำหน้าที่เป็นครูการบิน

AVUR.

0

RESELLE 6316

ฮ.5 ขณะทำการเคลื่อนข้ายปืนต่อสู้อากาศขานขนาด 20 มม.แบบ Madsen (ปตอ.20-1) เข้าหี่ตั้งขิงในระหว่าง การฝึกป้องกันฐานบินของหหารอากาศโยธิน

ฮ.5 ของ ฝูง.31 ที่ถูกส่งไปสนับสนุนภารกิจการปราบปราม ผกค. ในช่วงปี 2512 โดย ฮ.เครื่องนี้ประจำอยู่ที่ สนามบินหล่มสัก (สักหลง) จ.เพชรบูรณ์ ร่วมกับอากาศยานแบบอื่นๆ ทั้งของ หอ. และ หบ.